Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 91 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 14, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 14-го ТРАВНЯ 1996 р. Ч. 91. РІК CIII

Командири фльоти відмовилися від зустрічі з делеґацією Ради Европи

Київ (Р. Р.). — Тут у п'ятницю, 10-го травня, відбулася пресова конференція за підсумками праці другого спільного засідання комітету Україна — Европейський союз, що проходило в Києві 6—7-го травня.

Делеґація Европейського союзу відзначила істотний прогрес економічних реформ в Україні за останній рік, особливо в макроекономічній сфері, а також зменшення дефіциту бюджету, зниження інфляції та стабілізацію валютного курсу. Однак ще треба працювати у сфері поступу приватизації, як в агропромисловому секторі, так і в промисловості та енергетиці.

Сторони домовилися про створення механізму попереднього узгодження законодавчих проєктів з метою наближення законів України до міжнародних стандартів у митній сфері, банківській, питаннях інтелектуальної власности, фінансових послуг тощо. Необхідно також створювати умови для чужоземних інвестицій, оскільки вони є одним з головних стимулів структурної перебудови економіки України. Для їх залучення необхідна стабільна і передбачувана законодавча база, макроекономічне середовище, прогрес у приватизації. Сторони домовилися прискорити переговори з індикативної програми ТАСІС на 1996–99 роки для України. Представники Ради Европи пообіцяли продовжити розгляд питання про визнання України державою з перехідною економікою.

По закінченні праці спільного комітету, як і було передбачено програмою, делеґація Ради Европи виїхала до Севастополя. Гостей супрово-

(Закінчення на стор. 3)

Створено Фонд Підтримки Демократії і Реформ

Київ (Р. Р.). — Тут з ініціятиви народних депутатів Володимира Бортника і Володимира Яворівського створено Фонд Підтримки Демократії та Реформ.

За словами голови „Украгротехсервісу" В. Бортника, ідею створення такого фонду підтримав і Президент України Леонід Кучма. Очолив фонд Володимир Яворівський. На їх думку в Україні є люди, які готові вкласти свої гроші в конкретних політиків.

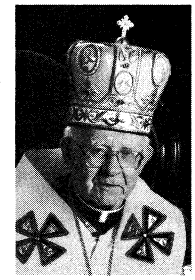
Засновники фонду мають на меті виростити клясу буржуазії европейського типу. Тобто, освіченої, політично грамотної і демократично наставленої. І ця нова буржуазія піде вперед демократичним шляхом, без диктатури пролетаріяту.

В. Яворівський зазначив, що ліві сили хочуть заблокувати конституційний процес, тому новостворений фонд вирішив зформувати бриґади, до якої увійдуть відомі письменники, актори, композитори та інші, і вони їздитимуть у найвіддаленіші села та роз'яснюватимуть людям про необхідність підтримати проєкт конституції. Коли вони повернуться, то в Києві відбудеться публічне обговорення проєкту, яке закінчиться виступами мистецьких колективів.

При фонді створено Політичну раду партій і громадських організацій. Новим фондом уже зацікавилися дві партії — Ліберальна і Соціял-Демократична. До плянів фонду входить і законотворча ініціятива, зокрема щодо закону про вибори, включення фахівців для удосконалення правної системи тощо. Підприємці, які хочуть влади, можуть підтримати цей та інші подібні фонди. Крім того, науковці-професіоналісти не мають змоги створювати самостійні бльоки, а тим більше мітні фонди, вважають засновники Фонду Підтримки Демократії і Реформ.

Помер Митрополит УКЦ М. Германюк

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З Вінніпеґу наспіла вістка, що у п'ятницю, 3-го травня, добрий Господь покликав до себе одного із вірних синів Української Католицької Церкви, 84-річного колишнього Митрополита УКЦ в Канаді Максима Германюка, ЧНІ.

Св. п. Митрополит М. Германюк.

Владика М. Германюк народився 30-го жовтня 1911 року в Новому Селі у Галичині в родині Микити і Анни з Мончуків. Новіціят Чину Отців Редемптористів відбув у Голошку в Україні у 1932-33 роках. Теологічні студії закінчив у Лювені, Бельгія, де габілітувався з моральної та догматичної теології. Висвячений на священика у Львові 1938 року, знову повертається до Лювену, де продовжує вищі студії аж до здобуття докторату з теології у 1943 році. Перший голова Українського Науково-Освітнього Товариства в Бельгії, співзасновник Українського Допомогового Комітету в 1945 році. До 1948 року був духовним провідником українців у Бельгії. До Канади виїхав 1948 року, де відразу включився у громадське і церковне життя української громади. До 1951 року — протоігумен української віцепровінції ОО. Редемптористів, а від 1951 до 1956 року — єпископ-помічник Української Католицької Епархії Вінніпегу. В 1956 році призначений Архиєпископом Вінніпеґу і Митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді. На цьому становищі залишився аж до 1992 року, бо щойно тоді Апостольська Столиця прийняла його резиґнацію, яку він подав, згідно з церковним законом, коли йому сповнилося 75 років.

Митрополит М. Германюк займав упродовж багатьох років років різні дорадчі становища в житті як Вселенської, так і Української Католицької Церкви. Втішався повагою серед урядових, церковних і світських кіл Канади і української громади зокрема. Він — дійсний член Наукового То-

(Закінчення на стор. 3)

В ЛИВАНІ ТРИВАЄ ЗБРОЙНЕ ПРОТИСТОЯННЯ

Бейрут, Ливан. — В понеділок, 13-го травня, удосвіта ізраїльські бойові літаки обстріляли з ракет територію південного Ливану поблизу окупованої Ізраїлем зони безпеки. При цьому найбільше постраждав район Іклім ат-Туваг, з якого здійснюють антижидівські акції бойовики екстремістичного ісламського руху Гезболла.

Незадовго до ракетного обстрілу ісламісти напали на моторизовану варту ізраїльської армії в зоні безпеки, на дорозі Суджут — ар-Рігане. Як повідомив представник ізраїльського військового командування в Єрусалимі, у висліді того нападу тяжко поранено шестеро ізраїльських вояків. Вони стали першими жертвами серед жидів після квітневої угоди про припинення вогню на ливано-ізраїльському кордоні.

Офіційний представник шиїтського руху Гезболла підтвердив, що рух бере на себе відповідальність за напад на ізраїльську варту. Він додав, що під час збройної сутички ісламісти гранатометами підбили ізраїльський танк і військове авто.

Згідно з останніми повідомленнями з південного Ливану, там продовжується взаємний гарматний вогонь. У повітрі постійно перебувають ізраїльські бойові гелікоптери, тримаючи під кулеметними кулями укріплення Гезболли. Ізраїльська артилерія почала також інтенсивно обстрілювати ливанську територію на північ від зони безпеки. Цю інформацію підтвердив представник тимчасових сил ООН у південному Ливані Тімор Гоксель.

У Вільнюсі поставлять пам'ятник Дж. Дудаєву

Вільнюс. — Джохар Дудаєв повертається і навіть у Литві від нього не сховається російська амбасада, згідно з повідомленням УНІАР 9-го травня.

На площі перед амбасадою Росії буде встановлено пам'ятник убитому чеченському провідникові, реферує УНІАР газету „Балтік Таймс". Саму ж площу місто вирішило назвати іменем Чечні.

„Ми вважаємо дуже важливим віддати належне Джохару Дудаєву, який є справжнім взірцем мужности", — сказав лідер групи підтримки Чечні у Сеймі Литви Альґірдас Ендрюкайтіс, зауваживши, що одного разу Д. Дудаєв відвідав Литву.

Від початку збройного конфлікту у Чечні міська комісія з найменувань отримала численні пропозиції щодо найменування однієї з площ або вулиць на честь Чечні. Серед них були листи від політичних партій, громадян і групи підтримки Чечні у парляменті.

Реакція з боку російської амбасади була дуже дипломатичною. Як заявив пресовий аташе амбасади газеті „Лєтувос Рітас", Литва є суверенною державою з правом ухвалювати свої власні рішення.

Це рішення ще має бути підтверджене міською адміністрацією.

Л. Кучма відвідає недавно знайдену могилу батька

Київ. — Президент Леонід Кучма плянує відвідати могилу свого батька, який загинув під час Другої світової війни під Ленінградом і вважався таким, що пропав безвісти, повідомила УНІАР 8-го травня. Місце поховання батька Президента стало відомим лише цього року.

Л. Кучма сказав, що його поїздка на могилу батька має відбутися після 9-го травня і що разом з ним будуть представники керівництва Росії.

„Це не тільки моя особиста справа, а спільна — на могилі батька мають бути присутні і вони", — сказав Л. Кучма.

В Українському Державному Музеї Великої Вітчизняної війни зберігається довідка центрального ордена Червоного Прапора архіву про народження батька Президента, Кучми Данила Прокоповича, орденом Червоної Зірки. В довідці сказано, що заступник політичного керівника роти 560 відділу саперного батальйону, старший сержант Данило Кучма під час бою 5-го жовтня 1941 року виніс з-під вогню противника понад 20 вояків і командирів.

ДТРК займається антидержавною політикою

Симферопіль. — Керівництво Державної телерадіокомпанії „Крим" (ДТРК) здійснює антидержавну політику, спрямовану на руйнування єдиного інформаційного простору України, сказано в заяві Кримського комітету сприяння конституційному процесові в Україні. В компанії панує цензура, а над небажаними кореспондентами чиниться насильство.

Заяву під назвою „Про ситуацію, що склалася у державних електронних засобах масової інформації Автономної Республіки Крим" підписали лідери кримських організацій Руху, Українського Громадянського Конгресу, кримського відділу Спілки Офіцерів, „Просвіти", Української Студентської Спілки, організації національного руху кримських татар тощо.

Автори заяви наводять факти протидії заступника генерального директора ДТРК у справах радіо Громова конституційному процесові. Як сказано в заяві, Громов заборонив вихід в етер 19-го квітня цього року програми „Острів Крим", в якій порушувалися питання, пов'язані з 10-річчям катастрофи на Чорнобильській АЕС і ухваленням конституції України. У відношенні до останньої Громов заявив, що „рухівська" [підготовлена Конституційною комісією] конституція їм не потрібна і вони знають, яку конституцію ухвалювати. У той же час регулярно виходять в етер

(Закінчення на стор. 3)

Розбився літак поблизу Маямі

Маямі. — У суботу, 11-го травня, з Міжнародного летовища у Маямі пасажирський літак типу ДС-9, летунської лінії Веллюджет зі 104-ма пасажирами та п'ятьма членами залоги вирушив у напрямі Атланти. Одначе коротко після злету пілот повідомив летовище у Маямі, що мають клопіт і повертаються назад, а після цієї розмови літак зник з радарного екрану.

Всього 20 миль на північний захід від Маямі літак зударився зі землею в багнисто-болотяній околиці. Негайна спроба рятувальників віднайти будь-кого живим не увінчалася успіхом. Багнисті мочарі кишіючі отруйним гаддям і крокодилами поглинули літак, що відразу створило безнадійну ситуацію, бо не легко було віднайти місце, де літак потонув. Коли рятувальники вкінці дібралися до місця катастрофи, то виглядів на те, щоб будь-хто залишився живим не було жодних. У неділю, 12-го травня, перед полуднем перервано дальші рятувальні намагання.

Цей випадок сам в собі є трагічним, бо загинуло 109 осіб і ще більше залишилось у важкій скорботі по втраті своїх рідних, тіл яких ніколи не будуть могли поховати.

Державні та місцеві власті продовжують вести слідство, щоб довідатися причину цього жахливого випадку.

В. Лановий став радником Президента

Київ (Р. Р.). — Президент України Леонід Кучма підписав указ про призначення Володимира Ланового на становище радника з питань економічної політики.

Як відомо, В. Лановий деякий час у 1992 році працював віцепрем'єром в уряді Вітольда Фокіна і відомий як один з ідеологів радикальних ринкових реформ.

Іншим указом Л. Кучма призначив виконуючим обов'язки голови Харківської Обласної Ради заступника голови Верховної Ради Олега Дьоміна. Як уже повідомлялося, колишній голова Харківської Обласної Адміністрації Олександер Масельський помер у квітні цього року.

Начальника Головного управління Міністерства Фінансів Андрія Литвина призначено заступником міністра фінансів України.

В Україні

ЗПІЙМАЛИСЯ НА МИЛІ

ЗАПОРІЖЖЯ. — Понад 14 тонн господарського мила за підробленими документами зуміли отримати два комерсанти зі Львівщини. Затримали їх під час відправлення вантажу на суму 2 блн. крб.

ДОЛЯР ПАДАЄ В ЦІНІ

КИЇВ. — На Українській міжбанківській валютній біржі вже протягом місяця спостерігається падіння курсу доляра до українського карбованця. На думку начальника Управління валютних операцій Миколи Мельничука, головна причина цього явища — це збільшення з 1-го січня податків на некритичний імпорт. В результаті закордонні товари подорожчали, а доляр подешевів, оскільки його купівельна спроможність впала на 50–60 відс. Знецінення американської валюти наступило так швидко, що обігнало інфляцію карбованця. Отож його курс дещо зріс. Ще однією причиною фахівці вважають той факт, що в першому кварталі завжди продається більше продуктів за кордон, що приносить чимало чужої валюти в державу. НБУ прогнозує, що цього року карбованець упаде щодо доляра на 27 відс., а в в 1995 році падіння його становило 74 відс.

„БЕРКУТІВЦІ" ПЕРЕЛОВИЛИ ШАЙКУ РОЗБІЙНИКІВ

КИЇВ. — Київський загін особливого призначення затримав групу злочинців, у яких сконфісковано 224,000 дол., розкішний „Мерцедес" і багато зброї, сконфісковано три пістолі, два бравнінґи і люґер. Головними дійовими особами стали працівники кількох київських фірм: агент забезпеченої компанії „Еверест", водій фірми „Форос", інструктор фірми „Денді", майстер підприємства „Риск".

ЗЛОВИЛИ НЕЛЕГАЛІВ

ЛУЦЬК, Волинська область. — Тут на швидкісній дорозі міліція затримала приватні автомобілі „Волга" і „РАФ", у яких двоє киян везли в напрямі Луцька 11 іракських громадян, котрі не мали ніяких документів на право перебувати на території України. Усіх затримано. В міліції повідомили, що нелегалів відправлять на батьківщину.

ВІК МИСТЦІВ 5—13 РОКІВ

КИЇВ. — Тут у ґалерії „Дім Миколи" при Київському Дитячому Палаці відбулася виставка „Малярство на склі". Автори представлених праць мають вік 5—13 років. Вони навчаються у клясі живопису на склі при Львівському Центрі Дитячої і Юнацької Творчости. Заснувала клясу п'ять років тому випускниця Львівської Академії Мистецтв Галина Якубишин.

ВОЯКИ ПРОСЯТЬ МИЛОСТИНІ

ЗАПОРІЖЖЯ. — В місті все частіше трапляються випадки, коли вояки Запорізького гарнізону просять грошей, щоб купити хліба чи інших продуктів. Таке можна побачити щодня, особливо в пекарнях. Трапляються й випадки крадіжок з полиць у крамницях. Заступник командира військової частини Володимир Горовий підтвердив, що військовий патруль не раз затримував вояків під час випрошування грошей. Військове начальство мовчить, а вояки справді голодують. Недавно в Бердянську 12 вояків потрапили до шпиталю з діягнозою — дистрофія.

НА МІЛІЦІЯНТА НАПАЛИ В МІЛІЦІЇ

ЛЬВІВ. — На світанку до відділу міліції ходорівської залізниці вдерлися троє невідомих, звалили чергового міліціянта з ніг, тричі кинули на нього сейф, побили, відібрали зброю. Загін „Беркут" затримав злочинців у Львові, коли вони виходили з поїзду. Серед напасників виявився один з колишніх працівників міліції, Другий — депутат сільської Ради з Івано-Франківщини, а особу третього з'ясовують.

ОБЛАСНІ КЕРІВНИКИ ПЛАТНЮ ОТРИМУВАТИМУТЬ ОСТАННІМИ

ОДЕСА. — Голова Одеської Обласної Ради Руслан Боделан затвердив новий порядок виплати заробітків. Віднині працівники районних і і обласної державних адміністрацій отримуватимуть зарплатню в останню чергу. Тобто, лише після того, як будуть погашені усі борги з виплати заробітків, пенсій і стипендій з місцевих бюджетів.

В АМЕРИЦІ

ЗІЗНАЮЧИ НА РОЗПРАВІ в обороні одного із своїх колишніх партнерів, минулого четверга, 9-го травня, у відомій справі земельного спекулювання „Вайтвотер", президент Билл Клінтон послідовно і кількакратно заперечив, що він, будучи губернатором Аркенсо будь-коли вимагав спеціяльних привілеїв у наданні грошевої позички. У зізнанні взятому тому два тижні в Білому Домі на відеострічку, що її висвітлювано у судовій залі в Літтл Рок, Аркенсо, Президент найбільш обширно прокоментував про свою причетність до згаданої справи. Б. Клінтон спокійно пояснив, що ніколи не було такого випадку, в якому його звинуватив підприємець Дейвид Гейл, головний свідок прокуратури, що буцімто він видав позичку його партнерові на вимогу Б. Клінтона.

У ЧЕТВЕР, 9-ГО ТРАВНЯ, Палата Репрезентантів свалила законопроєкт, який змінить дотеперішню політику забезпечення житлом убогих. Новий законопроєкт пропонує надати в цій справі більше голосу місцевим властям, надаючи їм відповідні для того фонди. Законопроєкт схвалено голосами 315 до 107 і якщо він стане законом, то анулює закон житлового будівництва з 1937 року. Уряд президента Билла Клінтона не опуниватиме до цього законопроєкту, якщо в ньому буде запевнення, що громадські житлові приміщення будуть можливими до набуття найбільш потребуючим.

У СВІТІ

У РОСІЇ З'ЯВИЛИСЯ перші симптоми небезпечної політичної тенденції, яка може привести до перенесення президентських виборів на пізніший час або взагалі до скасуваня їх. Небезпека полягає саме в тому, що цю тенденцію започаткували вісиькові. За перенесення виборів відверто виступили командуючий Московською військовою округою генерал Леонтій Кузнєцов і начальник президентської служби безпеки генерал Алєксандр Коржаков. Коментуючи їхні заяви, голова Державної думи Ґеннадій Сєлєзньов сказав, що „поради генералів покищо не мають під собою ніяких підстав", однак спостерігачі висловлюють занепокоєння тією обставиною, що генеральська верхівка втручається в політичне життя, намагаючись накинути власну інтерпретацію суспільних процесів у Росії.

ЗГІДНО З РІШЕННЯМ єрусалимського суду, колишній керівник Сохнуту, Жидівського аґентства, і колишній амбасадор Ізраїля у Вашінґтоні Сімха Дініц мусить заплатити грошову кару сумою 13,000 дол. Приїжджаючи до ЗСА, він використовував корпоративну кредитну картку Сохнуту в особистих цілях, купуючи з її допомогою одежу у дорогих нюйоркських торговельних центрах. Суд визнав, що С. Дініц заслуговує тюремного ув'язнення, однак разом з тим правосуддя взяло до уваги що він „добре служив жидівській державі і справі сіонізму".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Сумнівна перемога О. Лукашенка

Від часу створення та терені колишнього СССР ще однієї Співдружности Суверенних Республік (ССР), до якої увійшли Росія і Білорусь, часу пройшло небагато, але й так зрозуміло, що білоруський президент Олександер Лукашенко давно перестав бути героєм дня.

Власне він і так героєм був хіба що у власних очах і тільки в день підписання договору про новий союз чи нову співдружність. Та вже наступного дня його радість затьмарилася масовими протестами в Білорусі, які в десять разів перебільшили віча підтримки нового об'єднання. Другим ударом було те, що вже наступного дня у Кремлі про нього цілком забули, хоча при підписанні договору і проголосили його головою Вищої ради ССР. Але на цьому його неприємності не скінчилися. Розігнавши демонстрації та жорстоко розправившись з організаторами, Лукашенко запровадив сувору цензуру. Отож білоруська преса повідомляла тільки про демонстрації підтримки його дій. Зате російські журналісти писали про одні й другі, що Лукашенкові дуже не сподобаося.

На одній з пресових конференцій він різко критикував російських журналістів і ті йому негайно відповідали тим самим, тільки ще суворіше. Російські телевізійні програми „Сєгодня" і „Время" безцеремонно поставили білоруського президента на місце, показавши, що він не має ні права, ні змоги диктувати свої правила гри. Не може він і звинуватити російську сторону у „втручанні до внутрішніх справ Білорусі", адже Білорусь тепер у ССР зі спільними кордонами.

Підкоривши собі центральний білоруський банк та пробивши серію маніпуляцій з валютою, О. Лукашенко з компанією цілком зруйнував економіку Білорусі. Люди, доведені до крайньої межі бідности, легше погодилися на союз з Росією. Адже вони сподівалися, що Росія відразу ж по підписанні договору почне платити білоруським громадянам російську платню і пенсії. На це сподівався і сам Лукашенко. Але даремно. Російська сторона вимагає дотримуватися договору, де сказано, що спочатку треба синхронізувати темпи реформ, правну базу і все інше. А цього швидко не зробиш. Адже економічні реформи в Росії випередили на кілька років такі реформи в інших країнах колишньої імперії, а в Білорусі ці реформи й не починалися.

Білорусь залишилася єдиною тоталітарною державою на терені колишнього СССР і тому світова громадськість її фактично бойкотує. До Мінська не приїздив ні один президент із західніх країн, за вийнятком Президента України Леоніда Кучми, який відвідав Білорусь минулого року. Цього року там побував ще й президент Польщі Олександер Кваснєвський та й то лише для того, щоб з'ясувати, чи варто мати справу з Білоруссю, чи, може, відразу з Москвою.

Наступною гіркою пілюлею для Лукашенка було те, що його не запросили на московську зустріч керівників держав „великої сімки" і Росії за участю України. На тій зустрічі основним питанням була ядерна безпека і доля Чорнобильської АЕС, від аварії, на якій Білорусь постраждала більше, ніж Росія.

Отже світ бойкотує Білорусь. Не робить цього тільки Україна. Президент Л. Кучма виступає проти такого бойкоту, бо вважає, що ізоляція загальмує демократичний розвиток Білорусі. Звісна річ, Л. Кучма робить це не для Лукашенка, а для білоруського народу.

Хоча створення ССР подавалося як підтримка Б. Єльцина у передвиборчій кампанії, насправді Лукашенко старався не для Єльцина. Його фантазії літають вище, майже в позахмарних висотах. Адже Б. Єльцин може і не зібрати потрібного числа прихильників на президентських виборах у Росії. А коли подібне станеться і з іншими претендентами на посаду президента Росії, то настане черга для Лукашенка, який в очах російських шовіністів стане тим героєм, що врятує „велику неділиму", об'єднавши три слов'янські народи. Але фантазувати — це одне, а бути лідером — зовсім інше. Здається, вже і Єльцин збагнув, що союз з Лукашенком не стільки допоміг йому, скільки зашкодив. Адже „демократичний" президент „демократичної" Росії співпрацює з диктатором.

Так чи ні, але Лукашенко денервується, відчувши, що Москві він більше не потрібний, як не потрібний і білорусам.

Тож українські політики мають перед собою виразний приклад того, як „п'ята колона", тобто консервативні комуністи, допомогли Лукашенкові зруйнувати економіку Білорусі, щоб легше було загнати її назад у російське ярмо. Якщо Лукашенко „допоможе" в цьому й Україні, то він стане великоросійським героєм, який знову об'єднав три слов'янські народи.

Микола Руденко

СОНЦЕ ПЕРЕМАГАЄ

I

Весна спізнилася щонайменше на місяць. І це клопіт не лише для поетів та художників, яких весна надихає на нові творчі злети — це передовсім відчутний удар по економіці. Тут і додаткові енерґетичні затрати на опалення, і вимушене спізнення з сівбою, що, безумовно, завдасть збитків у сільському господарстві. А проте непоквапні кроки весни врятували більшість реґіонів від повені, яка цього року загрожувала, як ніколи. Сніг тримався до середини квітня, танучи рівномірно, мовби в Сонці працював досконалий диспетчер, який зобов'язався вельми акуратно спровадити весняні води в Світовий Океан. В кількох областях повінь трохи нашкодила, але значно менше, ніж сподівалися. Ждали від неї справжнього лиха, та, слава Богу, лиха не сталося.

Значно гірше стоїть справа з повінню політичною, що затопила СНД у зв'язку з наближенням президентських виборів у Росії. На жаль, Україну також лихоманить — комуністи заповзялися вийти на з'єднання зі своїми російськими братчиками, аби витворити новий ССР — хай навіть ущербний, з двома „С": Співдружність Суверенних Республік. Важливо, щоб відродилася така дорога компартійному серцю абревіятура, а там, гадають комуністи, відродиться й третє „С" з його попереднім змістом.

Мабуть, не варто детально описувати, як Єльцинові й Лукашенкові вдалося започаткувати відродження Союзу — це сьогодні загальновідомо. Зате, гадаю, доречно показати, що саме їм не вдалося. Ну ось, наприклад, таке: заради передвиборчої реклями наголошується на „Союзі чотирьох", куди окрім Росії й Білорусі запопадливі Борисові челядники вписують Казахстан і Киргизію. Але дві останні республіки підписали всього лишень митний союз (з маленької літери!) — звичайну ділову угоду, в якій зовсім не йдеться про якісь наддержавні органи. Їх ніяк не можна ставити в один ряд з Білоруссю, котру зрадник Лукашенко запродав Москві.

А проте й у Білорусі рано казати про перемогу Лукашенка. Уже вдруге в Мінську вирує 50-тисячна маса білоруських патріотів — вдруге після підписання зрадницької угоди. Знову побиття непокірних, арешти, неправедні суди.

На цей раз демонстрація пов'язана з десятою роковиною чорнобильської катастрофи. Здавалося б, немає жодних причин для розгону такої демонстрації. Але білоруський президент надто буквально повертає совєтський досвід. Ба, навіть непомірно його перевершує. Він виступив у такому дусі: розходьтеся, про вас є кому подбати. Ось-ось настане день, коли радіоактивні землі будуть знову заселені, там відродяться колгоспи, ростиме пшениця, розвиватиметься тваринництво.

Цей страхітливий оптимізм збурив народ: від Лукашенка всього можна чекати. Оратори на стихійному мітинґу критикували президента за новітній „чорнобильський комунізм". А він не забарився з відповіддю: послав проти народу сотні омонівців з ґумовими киями. Десятки закривавлених демонстрантів були відвезені в лікарню, інших кинуто до в'язниці. І це всього лишень за те, що люди засумнівалися в клінічній маячні людини, якій треба лікуватися, а не керувати державою. Та для Москви сьогодні й такий сатрап годиться — аби підбадьорити російських шовіністів перед виборами президента. Чомусь Єльцинові не спадає на думку, що Білорусь на чолі з Лукашенком віддаляється від Москви, а не наближається. Настав час, коли омонівські кийки діють наперекір тому, чого прагнуть їхні володарі.

Світ вимушений бажати Єльцинові перемоги у виборах — інакше вона дістанеться червоному фюрерові Зюґанову. А далі... Далі за сценарієм компартії має бути ліквідована посада президента, до влади прийде „колективне керівництво" — тобто безлике телефонне право компартії, котре висмокче соки з держави, мов тля з яблуні.

На жаль, Єльцин діє проти самого себе. Треба бути вельми забудькуватим, аби прощати йому „жарти", котрі виглядають нерозумно навіть у День Дурнів — першого квітня. Чомусь саме в цей день Єльцин видав указ про припинення військових дій у Чечні. Може, це радники йому такого нарадили, аби поглумитися над бідним Борисом? Треба чути на власні вуха, як Єльцин проголошує з екранів московської телевізії: „Бої в Чечнє прє-кра-ще-ни!" Голос його звучить надзвичайно авторитетно — так і хочеться повірити, що це правда. Потім починаєш розуміти: або ця людина вкрай заморочена, або перед тобою сомнамбула. Бо насправді бої в Чечні не лише й на мить не припинялися, а навпаки — вони розпалювалися все більше, все жорстокіше. Зрештою, загинув президент Дудаєв, який повірив Єльцинові й був готовий до перемов з Москвою. Його знищили за наперед розробленим пляном — знищили тоді, коли він розмовляв через супутникову телефонну лінію з Москвою стосовно майбутніх перемов. А Москва з повітря послала ракету, яка автоматично наводиться на космічний телезв'язок. Довго трудилися, доки вистежили. Треба не бажати миру, щоб так діяти. І треба не бажати, аби Єльцин переміг у виборах. Дуже схоже на те, що не Єльцин керує Росією, а ним керують люди, котрі готують російському народові тоталітарне ярмо.

А проте сьогодні для України не так уже й важливо, хто переможе у президентських виборах в Росії. Єльцин з його білоруським моделем тіснішого „зближення" СНД виглядає не ліпше від Зюґанова. Щоправда, він не буде відкрито боротися проти Біловезьких угод, бо сам їх ініціював. Але ось як сьогодні розмовляють люди, котрим намагається догодити Єльцин. Йдеться про виступ заступника спікера Державної думи Юр'єва, котрому надала мікрофон російська „Свобода". Всіляко вихваляючи Єльцина за білоруський варіянт інтеґрації, Юр'єв наполегливо радив застосувати той самий метод щодо України. Він патетично вигукнув: „Навіщо нам Крим? Нам потрібна вся Україна. І треба діяти так, аби вона сама років через вісім попросилася до нас". Цитую з пам'яті, але я сам чув цей виступ. Ось які надії покладають на Єльцина люди Зюґанова — адже ж Юр'єв належить до компартії.

Вже понад рік Єльцин дражнить киян своїми обіцянками приїхати на Україну заради підписання договору про дружбу. Не пригадую, вкотре він відкладає свій імператорський приїзд — мабуть, учетверте або вп'яте. Причина та ж сама: якщо Україна віддасть Севастопіль Росії для її фльоти — Єльцин ощасливить киян своєю візитою і договір буде підписано. А ні — то й ні. При цьому ставляться окупаційні вимоги: всі бухти Севастополя мають належати російській фльоті, українські моряки хай шукають для себе іншу базу. Бухт у Севастополі п'ять. Українська сторона каже: вистачить і для російської, й для української фльот. Москва не погоджується. Севастопіль тільки російський — так було, так буде. Зрештою, український Уряд заявив: якій фльоті де стояти — вирішуватиме Україна, бо йдеться про її територію і її суверенітет. Остання за часом заява з цього приводу належить командувачеві Чорноморською фльотою адміралові Кравченкові. Він заявив: Чорноморська фльота не покине Севастополя.

(Закінчення буде)

Роман Борковський

Книжка з новою тематикою

Камінський Анатоль, „Вступ до міжнародних відносин. Курс лекцій", 1995, Львів, „Світ", стор. 144. Передмова Маркіяна Мальського, декана факультету міжнародних відносин Львівського Університету.

I

Анатоль Камінський належить до тих наших політичних діячів, які не задовольняються придбанням певної кількости політичних кличів та відповідної фразеології і снуванням ідеальних, не раз утопійних, схем, але станув твердо на ґрунт придбання глибших політичних знань. У висліді він написав ряд цінних праць з політичною тематикою. Серед них повища праця займає окреме становище з уваги на її певного роду піонерський характер. Ця студія написана на основі циклу лекцій, прочитаних у Київському і Львівському Університетах в роках 1992-94.

Автор застосовує до розгляду міжнародних відносин наукові методи сучасних політологів. Книжку можна поділити на три частини: теоретична частина, в яку входять розділи „Дефініції міжнародних відносин", „Сила — серцевина міжнародних відносин", „Дипломатія і дипломати" і „На захист миру". Друга частина займається міжнародними організаціями, а третя подає приклади міжнародної політики трьох імперій — Росії, ЗСА і Великобританії.

В розділі „Сила — серцевина міжнародних відносин" після загальних стверджень в роді „сила в широкому політичному сенсі, точніше її нагромадження, є серцевиною міжнародних відносин", автор переходить до подання елементів сили. Він відзначає такі елементи сили держави: 1) „Географічне положення, точніше геополітичне становище, в який включає простір і стан цивілізації враз з її технологією; 2) Другим елементом сили є структура і характер населення; тут треба розрізнити кількісний стан населення і національний характер народу, з його моральним станом включно; 3) Дальшим елементом сили автор уважає природні багатства, тобто харчі і сировина, получені з індустріяльною дієздатністю, яка є підставою економічної сили і разом з іншими чинниками творить розвинену економіку.

Для дипломатії автор присвячує окремий розділ, як важливого елементу сили, цитуючи, між іншим, Ганса Дж. Морґентава твердження, що „якщо національний характер є душею народу, то дипломатія є його мозком". Він подає переконливий приклад, що на Віденському конґресі (1814-15 роки) дипломатія вирішально зформулювала і визначила хід історії. Із двох основних завдань дипломата: репрезентувати свою державу в чужій державі чи на форумі міжнародних організацій і звітувати про державу чи міжнародну організацію своєму урядові, автор більш докладно задержується на другому завданні, яке часто включає звичайну розвідку. В своїй характеристиці систем дипломатії автор використовує твір Гаролда Нікольсона п. з. „Дипломатія", який визначує дипломатію як „виконання зовнішньої політики через переговори". Знання, такт і здатність до компромісу дипломата відограє тут значну ролю.

Тенденцію автора шукати в першу чергу у міжнародних відносинах миру і мирного полагодження конфліктів ілюструє найкраще розділ „На захист миру", в якому він розглядає теоретичні і практичні спроби обмеження насильства в міждержавних відносинах, починаючи від середньовічньої communitas pacis.

Частина книжки, яка займається міжнародними організаціями, займається обговоренням „Святого альянсу", до якого в різний час входили Австрія, Великобританія, Прусія, Росія і Франція. Цей альянс автор характеризує так: „ціла система 'Святого альянсу' була нічим іншим, як інструментом міжнародної політики великодержав, що їх загальною метою було збереження встановленого після наполеонівських воєн статусу кво у міжнародному укладі і збереження конституційного статусу кво абсолютної монархії у відповідних державах" (стор. 43).

Докладніше автор обговорює завдання і організацію Ліґи Націй, що виникла після Першої світової війни і мала зберігати і ґарантувати міжнародний порядок, встановлений Паризькою мировою конференцією. Автор розглядає частинні успіхи Ліґи Націй у розв'язці деяких міжнародних конфліктів та причини її остаточного упадку. Згадує також про українські акції на форумах Ліґи Націй, які мали радше пропаґандивний ефект.

(Закінчення буде)

ВІСТІ З ОТТАВИ
Юлія Войчишин

Відзначення 10-річчя Чорнобиля в канадському парляменті

Від 20-го до 26-го квітня в Оттаві відбувалися різні події для відзначення 10-ліття найбільшої трагедії, що може постигнути країну і народ, який живе в тій країні. Такою трагедією для України був вибух в Чорнобилі 26-го квітня 1986 року, бо, крім численних жертв, наслідки цього вибуху триватимуть вічно. Співчуваючи потерпілим та як третього секретаря представництва Південної Африки, ПавлаВаррама з Червоного Хреста, Ріала Лалонда з Сі-Ай-Ді-Ей, о. Томаса Кессіді, представника Апостольської нунціятури, Ірину Камчен, екзекутивного директора Етнокультурної ради та представників етнічних груп.

На середині площі з лямпадок було укладено

Біля парляменту Канади — українські, білоруський і канадський прапори.

осторога світові, і в Україні, і в діяспорі відзначують цей день жалоби. В Оттаві під патронатом Конґресу Українців Канади і амбасади України працював Комітет річниці Чорнобиля, очолений Юлією Войчишин. В мистецькій ґалерії Окружного муніципалітету Оттави Карлтону цілий тиждень тривала унікальна виставка графіки і плякату „4-ий Бльок" з України, над якою майже тиждень працював Володимир Катрушенко. Відповідальність за організацію програми на парляментарній гірці взяв на себе Олег Кандиба. Комітет взяв собі за мотто слова „Пам'ятай Чорнобиль" і домігся того, щоб в Оттавській міській раді була виголошена проклямація, якою посадник міста Джаклин Голцман проголошувала день 26-го квітня „Днем пам'яті Чорнобиля" в Оттаві.

Прем'єр Жан Кретієн 25-го квітня пресовим повідомленням зі свого бюра відзначив чорнобильську трагедію. В ньому він сказав: „Ми допоможемо Україні подолати наслідки Чорнобиля і поліпшити якість життя її народу". 26-го квітня під час дебат в парляменті міністер закордонних справ Ллойд Аксворті виступив з офіційною заявою про 10-річчя Чорнобиля та склав від імени всіх канадців співчуття „всім тим, що пережили цю трагедію, тим, що втратили рідню і приятелів, що втратили здоров'я і душевний спокій та тим, хто втратив своє місце проживання та засоби існування". Описавши обширно дотеперішню допомогу Канади, міністер потвердив намір Канади продовжувати політичну і економічну співпрацю з Україною.

У п'ятницю, 26-го квітня, від 6-ої до 7-ої години вечора відбулося урочисте відзначення оттавською громадою 10-ої річниці Чорнобиля. До участи були запрошені також і білоруси. На ведучого було запрошено Джана Лачеріті з Радіо Сі-Бі-Сі і він у вступі пояснив кількасотній різнонаціональній публіці причину цього зібрання. Він також привітав гостей: суддю Верховного суду Джана Сопінку, амбасадора Европейської ради Бека, Л. Й. Даффілд, з британського представництва Філемона Янґа, амбасадора Камеруну і сеніора дипломатичного корпусу в Оттаві Самсона Макену, хрест, біля якого учні-представники чотирьох українських шкіл в Оттаві, Пласту та білоруські діти склали квіти. Кожний доповідач, закінчивши своє слово, діставав лямпадку, яку клав біля хреста. Пластуни роздавали свічки і програмки всім присутнім. Президент Конґресу Українців Канади Олег Романів у своєму слові звернув увагу на те, що чорнобильська трагедія — це не тільки трагедія України, а ґльобальна трагедія і що канадський уряд визнає цей факт та вже багато допоміг у поборенні наслідків. Як офіційний представник української громади в Канаді, Конґрес Українців Канади співпрацює з урядом Канади у тому напрямі і О. Романів заохочував присутніх впливати на політичних провідників на всіх рівнях, щоб допомагали Україні.

Від уряду Канади з привітальним словом виступив сенатор Марсел Пруд'омме. Він заявив, що здавна є приятелем України і вже кілька разів відвідав її. „Канада є так само ваша, як і моя, і я дякую вам за те, що ви помогли розбудувати її", — сказав сенатор. Після цього сенатор відчитав листа від прем'єр-міністра Жана Кретієна, в якому він заявив, що Канада має особливі взаємовідносини з Україною, створені багатьма канадцями українського походження та зростаючими зв'язками між нашими країнами. Прем'єр-міністер закликав усіх в цю трагічну річницю згадати жертви чорнобильської катастрофи та їхні родини.

Від Канадського фонду жертв Чорнобиля в Білорусі виступила його президент Йоанна Сурвілла, яка закликала всіх не забувати дітей Чорнобиля. Об'єднаний хор всіх українських шкіл і Пласту відспівав, під диригентурою Олі Катрушенко, пісню „Україна" на слова і музику Тараса Петриненка, що зворушило серця присутніх і збудило надію на краще майбутнє.

Новий амбасадор України в Канаді Володимир Фуркало в перших словах подякував всім присутнім за участь і організаторам за їх труд для відзначення трагедії України і народу, яких він в Канаді репрезентує. Україна дуже потерпіла від вибуху в Чорнобилі, тому то вона свідомо відмовилася від

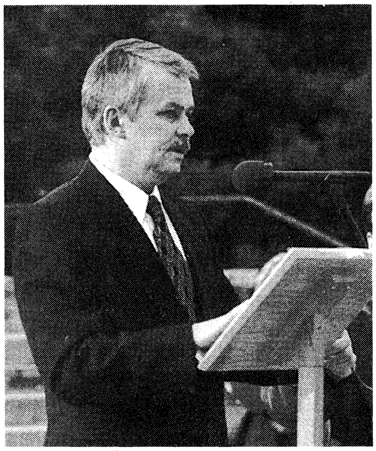
(Закінчення на стор. 3)

Відзначення...

(Закінчення зі стор. 2)

ядерної зброї і змагає до того, щоб ніколи не було знов ядерної небезпеки, яка була б загрозою для життя людей, сказав посол. Він високо оцінив зобов'язання Канади, підписане 20-го грудня 1995 року, допомогти у закритті Чорнобильської АЕС до 2000 року, як зобов'язався Президент Кучма. Також, дякуючи всім канадцям, в тім числі і канадцям українського походження за неоцінимі зусилля допомогти людям, що найбільше потерпіли, амбасадор особливо підкреслив працю таких організацій як Канадський Фонд Дітям Чорнобиля. На закінчення він звернув увагу на унікальність нашої плянети і наша відповідальність зберегти її в найкращому стані для наступних поколінь.

Олег Кандиба, заступник голови Канадського Товариства Приятелів України, пояснив систему міст-побратимів в організаційній схемі розподілу праці і що в цій схемі Житомир є містом-побратимом Оттави. Тому що Житомирщина є найбільше занечищена Чорнобилем, Житомирська обласна дитяча лікарня є перевантажена хворими дітьми і немовлятами з ознаками наслідків Чорнобиля. Обладнання у лікарні є застаріле, або його зовсім нема. Особливо відчувається брак інкубаторів для недоношених дітей, що також треба зарахувати на впливи Чорнобиля. Тому КТПУ, при якому також існує Канадський Фонд Дітям Чорнобиля, вирішив закупити і переслати в Житомир новий модерний інкубатор. З індивідуальних пожертв та за допомогою таких організацій, як Лицарі Колюмба, Клюб сеніорів і Централі Канадського Фонду Дітям Чорнобиля, вдалося назбирати відповідну суму і закупити інкубатор. Директор Канадського Фонду Дітям Чорнобиля на Оттаву д-р Юлія Войчишин і відповідальна за проєкт Люба Подольська передали документацію і відбитку інкубатора амбасадорові України, за що він зворушено подякував.

Промовляє абмасадор В. Фуркало.

Релігійна частина включала слово пастора Джима Болдвіна, спільну молитву о. Ігнатіюса Головайчука з української католицької церкви та о. Ярослава Буцьори з української православної церкви у супроводі збірного хору обох церков та чоловічого хору під проводом диригента Олександра Ільченка. Після „Вічної пам'яті" Дж. Лачеріті проголосив однохвилинну мовчанку, під час якої пролунало десять дзвонів на відзначення 10-ої річниці трагедії. Урочистості закінчилися відспіванням канадського гимну.

Командири...

(Закінчення зі стор. 1)

джував член Комісії Парляментарної асамблеї Ради Европи у зв'язках з країнами, що не є членами Ради Европи, Євген Мармазов. У Севастополі делеґація Ради Европи мала зустрітися з керівництвом Криму, Севастополя та з командуванням української і російської фльот. Проте замість керівників кримського уряду і парляменту прибули їхні заступники. Крім того, посадник Севастополя Віктор Семенов сказав, що головнокомандувачі української і російської фльот Володимир Безковайний та Віктор Кравченко на зустріч не прибудуть. В. Семенов заявив, що влада у місті належить Міській Раді, яка відповідає за становище в реґіоні розташування фльот і він, Семенов, дав командувачам „особливе бойове завдання — підготуватися до святкового феєрверку". Він поінформував членів делеґації Ради Европи про економічну ситуацію в місті, зауваживши, що „у День Перемоги неможливо говорити про політику".

Керівник делеґації Жан Сентленджер з цього приводу сказав, що во-ни побачили в Севастопо-лі зворушливе видовище — військову параду. Крім того, відвідини Севастополя були для них дуже повчальними, оскільки вони тепер знають у якому напрямі ще треба працювати. Делеґація, за словами Ж. Сентленджера, не мала наміру втручатися у відносини між українською і російською фльотами.

Є. Мармазов, на запитання журналістів з приводу інциденту в Севастополі відповів, що, на жаль, міські керівники почувають себе князями і діють не прийнятими у світі стандартами, а керуючись власними емоціями. Мармазов назвав це ганьбою, тим більше, що питання про приїзд делеґації в Севастопіль 9-го травня було узгоджено місяць тому і сам В. Семенов прислав до Києва графік зустрічей, в тому числі з командувачами обидвох фльот. А командувачу Російської фльоти завчасно було надіслано навіть список питань, якими цікавитимуться члени делеґації. За п'ять днів до зустрічі В. Семенов поінформував Верховну Раду України, що в Севастополі до зустрічі всі готові та що в ній окрім В. Безковайного, візьме участь заступник міністра оборони Іван Біжан.

За словами Бориса Олійника, справжні причини зміни плянів керівництва Севастополя з'ясовуються. Член Комісії ПАРЕ Анджей Урбанчик сказав, що їм у Севастополі запропонували „театральну виставу", щоб не вистачило часу не з'ясування справжньої ситуації в реґіоні. Керівники Севастополя і фльот, на думку Урбанчика, „зробили все можливе, щоб серйозна розмова не відбулася".

XXI Крайовий з'їзд СУМ в Америці

XXI Крайовий З'їзд Спілки Української Молоді в Америці відбувся 22–24-го березня в Домі СУМ в Йонкерсі. Члени місцевого осередку СУМ спільно з головою дирекції Дому СУМ Андрієм Горбачевським були господарями З'їзду.

До президії З'їзду були вибрані: Аскольд Лозинський — головою Дона Походай — заступником голови, Іван Яворський і Христя Косач — секретарями. Голова Центральної Управи СУМ, Євген Чолій брав участь в З'їзді як почесний член президії.

Отці Роман Чолій і Володимир Фіголь з парафії св. Михаїла в Йонкерсі відкрили З'їзд молитвою.

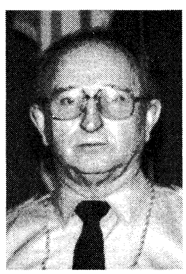
У З'їзді взяли участь 16 членів Крайової Управи та 69 делеґатів, які представляли осередки СУМ з Філядельфії, Баффало, Йонкерсу, Джерзі Сіти, Виппані. Чикаґо, Палатайну, Пассейку, Гартфорду, Рочестеру, Парми і Ню Йорку.

Вранці 23-го березня делеґати вислухали звіти членів уступаючої Управи й уступаючої голови Олі Король та звіти Контрольної комісії й Товариського суду. По полудні, після дискусії над звітами, делеґати розподілились для праці в наступних комісіях: Мандатно-верифікаційній, Номінаційній, Резолюційній, Юнацько-виховній, Статутовій, Членства, Дружинників, Фінансово-господарській, Допомоги Україні та Фізичного виховання.

Вечором 23-го березня 180 делеґатів і гостей взяли участь в святочному бенкеті з нагоди XXI Крайового З'їзду та 50-річчя відновлення Спілки Української Молоді в діяспорі. Протопресвітер Володимир Базилевський з Православної церкви в Ню Йорку відкрив святочний бенкет, а Ігор Мідзяк з католицької епархії в Стемфорді закрив бен-кет молитвою. Включно з отцями, членами президіяльного стола на бенкеті були Аскольд Лозинський, президент УККА, Юрій Савицький, представник Крайової Старшини Пласту, Оля Король, голова Крайової управи СУМ в Америці, Євген Чолій, голова Центральної управи СУМ, Богдан Гаргай, голова Підготовчого комітету з'їзду, Орест Козіцький, голова осередку СУМ в Йонкерсі, Марійка Козіцька, головна виховниця осередку СУМ в Йонкерсі, та Корнель Василик, тостмайстер бенкету. Євген Чолій, голова ЦУ СУМ, був головним доповідачем.

В мистецькій програмі виступали Оля Ходоба-Фриз та танцювальний ансамбль старшого юнацтва з осередку Пассейк під керівництвом хореографа Івана Ленчука. Привіти склали представники УККА, ООЧСУ, ОЖОЧСУ, Товариство Колишніх Вояків УПА, Пласту, НТШ та „Народної Помочі". Лев Футала від імені дирекції кредитівки СУМ в Йонкерсі склав пожертву в сумі 2,000 дол. для проєкту Олімпіяди в Атланті, де дружинники СУМ співпрацюватимуть у підготові з членами Українського Олімпійського Комітету, та 1,500 дол. на виховні цілі Крайової Управи СУМ. Мирослав Шміґель склав 1,000 дол. від імені дирекції кредитівки „Самопоміч" в Ню Йорку на виховні цілі СУМ. Родина Шміґелів також склала персональну пожертву 500 дол. на Фонд Медичної Допомоги в Україні при Крайовій Управі СУМ.

В неділю делеґати взялися до дальшої праці над постановами, які вносили голови кожної працюючої комісії. Після уділення абсолюторії уступаючій Управі, XXI З'їзд висловив велике признання уступаючій голові Олі Король за її жертвенну працю протягом двох каденцій (6 років). Кінчаючи свою каденцію, подруга Оля вручила спеціяльні сумівські відзначення окремим (III Ступінь Виховника: Орест Козіцький, Марійка Козіцька, Анна Дашавець, Єлисавета Бездух; III Ступінь Ратника: Роман Глушко; III Ступінь Міжнародника: Роман Дашавець, Орест Козіцький і Ліда Микитин; та III Ступінь Суспільника: Роман Козіцький). Переходовий Прапор Крайової Управи Крайовий З'їзд СУМ наділив за велику і найкращу працю на терені Америки передовому осередкові в Йонкерсі.

Ю. Наконечний

Делеґати XXI З'їзду вибрали Крайову управу в такому складі: голова Юрій Наконечний, екзекутивний заступник Мирослав Шмігель, заступник голови і Організаційний Східніх Осередків: Ярослав Палилик, заступник голови і організаційний Західніх Осередків: Іван Шалева, секретар: Петро Косціолек, фінансово-господарський референт: Роман Козіцький, голова Виховної Ради: Оля Король, головна Булавна: Христя Романів, Культ-освітній референт: Корнель Василик, референт зв'язків з Україною: Роман Дашавець, референт фізичного виховання: Христина Кош, референт дружинників: Андрій Бурчак, референт преси і зовнішніх зв'язків: Орест Козіцький, Ґеня Кузьмович-Блага, Богдан Гаргай, Ліда Микитин, Степан Почтар — члени; Контрольна комісія: Ігор Дячун — голова, члени: Юрій Федорійчук, Степан Журавський, заступники членів: Марія П'ятка, Марія Гайдучок; Товариський суд: Іван Кобаса — голова, члени: Михайло Козюпа, Христя Янчів, заступники членів: Йосиф Ґреґа, Андрій Бебко.

Новообраний голова Ю. Наконечний склав подяку за довір'я делеґатам XXI З'їзду та закликав усіх до взірцевої праці і нагадав про обов'язки, які стоять перед Спілкою Української Молоді. Новообраний голова підкреслив потребу покращення стану нашої організації в усіх осередках в Америці, щоб забезпечити дальшу можливість допомоги Україні.

Орест Козіцький

Делеґати XXI З'їзду СУМ

ДТРК...

(Закінчення зі стор. 1)

теле- і радіопрограми, в яких міститься пропаґандистські виступи на підтримку проєкту основного закону, підготовленого Комуністичною Партією України.

Після такого жорстокого тиску, наголошено в заяві, змушений був звільнитися керівник творчого об'єднання „Острів Крим" Леонід Пілунський, а Громов жорстоко побив режисера цього ж творчого об'єднання Поліну Семенову, яка після санкціонованого Громовим захоплення студії „Острова Крим" комерційною структурою „Радіо мажор" спробувала відновити справедливість і вимагала повернення свого робочого місця, зниклих речей і магнітофонних записів. При захопленні студії було сплюндровано прапор України і національний прапор кримських татар.

Вищезгадані факти, а також проведення протягом останнього року кадрових чисток технічного і журналістичного колективу змусили членів комітету звернутися до Міністерства Внутрішніх Справ України з вимогою провести розслідування випадків фізичного насильства щодо співробітників кримського радіо.

„У разі, якщо не буде вжито негайних заходів, ми залишаємо за собою право вжити заходів щодо захисту життя й здоров'я співробітників ДТРК 'Крим' від незаконних посягань", — підкреслено в документі.

Автори заяви звертаються до Президента, депутатів Верховної Ради, партій демократичного спрямування із закликом виступити з ініціятивою негайно направити до Криму комісію для вивчення ситуації, що склалася у державних електронних засобах масової інформації, включити до діяльности комісії громадські організації Криму і тих, хто обороняє інтереси української держави.

Помер...

(Закінчення зі стор. 1)

вариства ім. Шевченка, засновник і перший редактор богословського квартальника „Логос". Українська Католицька Церква і громада в діяспорі та Україні з його смертю зазнала великої втрати.

Архиєрейські похоронні об-ряди відбулися в катедрі свв. Володимира і Ольги у Вінніпеґу 9 і 10-го травня.

Від Українського Народного Союзу глибокі співчуття з приводу смерти Митрополита-емирита М. Германюка висловив Митрополитові Михаїлові Бзделеві директор УНС для Канади Петро Саварин.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У СВОЇЙ промові виголошеній в Центрі стратегічних і міжнародних студій, сенатор Роберт Дол, правдоподібний номінат Республіканської партії на президента ЗСА у цьогорічних виборах, гостро скритикував закордонну політику президента Билла Клінтона, зокрема в Азії. Він підкреслив, що через змінливу і непослідовну політику, двозначність слів і нерішучість Президента, ЗСА втратили повагу та довір'я в Азії. Для посилення своїх закидів Р. Дол навів приклади закордонної політики Б. Клінтона стосовно Боснії, Ірану та Куби, його брак рішучости та провідництва, крім того закинув Президентові, що „він розтринькав багату спадщину американської закордонної політики, а безладдя та незв'язність стали головним характером американської дипломатії".

В ЧЕТВЕР, 9-го травня, у Палаці фестивалів французького міста Канн розпочав працю черговий, 49-ий міжнародний кінофестиваль. Серед його учасників — світової слави режисери Роберт Олтмен, Бернард Бертолуччі, Стівен Фрірс, брати Коен, Майк Лі і Дейвид Кроненберґ. В день відкриття присутні подивилися на фільм французького режисера Патріса Льконта „Смішний" — про часи короля Людовіка XYI, головні ролі в ньому виконують Фанні Ардан і Жан Рошфор. Всього для конкурсного показу підібрано 22 фільми. Переможця визначить вимогливе жюрі, яке в цьому році очолює американський режисер Френсіс Форд Коппола. Фестиваль триватиме 11 днів.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої дорогої МАМИ і БАБУСІ

бл. п.

ОКСАНИ ДОБРЯНСЬКОЇ

і 54-ої річниці смерти нашого дорогого батька рад. Софрона Добрянського в їх світлу пам'ять складаємо $ 200 через СУА на Фонд медичної допомоги дітям жертвам Чорнобиля.

ЛЮБА СЕМКІВ з родиною
д-р ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ з родиною

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що 7-го травня 1996 р. відійшов у вічність наш дорогий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО ТИЖБІР

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю 10-го травня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Бурней, Клифтон, Н. Дж,

ПОХОРОН відбувся в суботу 11-го травня в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а опісля на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишені у смутку:

дружина — ВАРВАРА
син — МИХАЙЛО з дружиною БІЛЛІ
дочка — АННА ДУБАС з мужем ПЕТРОМ
внуки — ПАВЛО
— ЛУКЯН
— ДЖІН
— СТЕФАН
— МАРК
правнуки — КРИСТОЛ і
— МИХАЙЛО
сестра — НАТАЛКА ІВАНІВ з мужем ТЕОДОРОМ

та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

В 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого незабутнього ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, СВАТА і ВУЙКА

бл. п.
полковника

ПЕТРА ВОЙНОВСЬКОГО

буде відслужена
ПАНАХИДА

В церкві св. кн. Володимира, 160 Вест 82 вулиця в Ню Йорку в неділю 19-го травня 1996 р. після Служби Божої. Початок Служби Божої 10-та год. ранку.

Панахида 11:30 год. ранку на могилі покійного на цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. в суботу 18-го травня 1996 р. о год. 12-ій полудне

Також буде відслужена Панахида 18-го травня 1996 р. в катедральному храмі Святої Параскевії в Чернівцях.

В каплиці Сестер Василіянок у Факс Чейсі, Па.

В церкві св. Марії Мати Божої, Нова Британія, Конн.

Горем прибиті:

дружина — НАТАЛІЯ
донька — ОКСАНА з мужем ЮРІЄМ
внуки — БОГДАН
— АНДРІЙ
— ХРИСТЯ з чоловіком РОССОМ
сват — Протопресвітер ВОЛОДИМИР БАЗИЛЕВСЬКИЙ
племінниця — ДАРІЯ НИЖАНКІВСЬКА з сином ЯРОСЛАВОМ

Просимо про молитви за спокій покійної.

Відзначення в Чикаґо 10-ої річниці чорнобильської катастрофи

26-го квітня в Українському Культурному Осередку в Чикаґо відбулася пресконференція, скликана Громадським комітетом, який був створений для відзначення сумної дати —10-их роковин вибуху на четвертому блоці Чорнобильської АЕС.

Перед журналістами, які представляли різні засоби масової інформації Чикаґо, виступили знавці атомної енерґетики. Вони зокрема повідомили, що досі не всі подробиці, які стосуються причин катастрофи, відомі. Останнім часом до Кабінету Міністрів України надійшла науково обґрунтована аналіза подій на ЧАЕС. Цей документ, який складається з 400 сторінок, містить висновки закордонних та українських вчених стосовно перших днів катастрофи.

Варто навести лише такий факт: один грам плутонію, розміщений по певній території, може привести до захворювання чи смерти тисячі людей. А чорнобильський реактор викинув у повітря 600 тонн плутонію. Радіоактивна хмара пронеслась над частиною Европи з населенням в 400 мільйонів чоловік.

В пресконференції взяв участь і виступив генеральний консул України в Чикаґо Віктор Кирик.

Представники газет, радіо і телевізії одержали відповіді на питання, які стосуються аварії на ЧАЕС.

Чорнобиль змінив світ і примусив людину по іншому оцінювати здобутки сучасної науки, адже під загрозою опинилося життя не тільки теперішнього, але й майбутніх поколінь.

Коли над Чикаґо опустилися вечірні сутінки, вулицями міста поплила симфонія церковних дзвонів. Одна з американок, яка проходила повз катедру св. Миколая, поцікавилась: якій події присвячений цей перегук дзвонів? Член Громадського комітету, до якого звернулась жінка, коротко пояснив, що вони вшановують пам'ять тих, хто постраждав від чорнобильського лиха, а окрім того, нагадують про необхідність вжиття заходів до усунення наслідків найбільшої в історії людства ядерної катастрофи і унеможливлення її повторення.

Після того, як скінчився екуменічний Молебень, біля церкви стали шикуватися колони прихожан, які несли хоругви, прапори та запалені свічки. На чолі цього жалібного походу, який рушив до Українського Культурного Осередку, йшли отці церков, керівники громадських організацій поселення, учасники визвольних змагань. Принагідно зазначити, що Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) закликала вшанувати пам'ять жертв чорнобильської трагедії дзвонами в 500 містах світу, до числа яких належить і Чикаґо. Керівник програми ЮНЕСКО-Чорнобиль Бруно Лефер відзначив, що то був перший плянетарний перезвін в пам'ять жертв ядерної катастрофи.

Тисячі людей заповнили площу біля культурного осередку. На імпровізовану трибуну піднялися священослужителі, запрошені гості, члени Громадського комітету відзначення 10-ліття чорнобильської катастрофи.

Коротким вступним словом народне віче відкрив віце-президент УККА інж. Орест Бараник. Він наголосив на тому, що діяспора не повинна забувати тих, хто постраждав від згубного впливу радіяції, одночасно необхідно вимагати від американського Уряду здійснення обіцянок, даних Україні в справі закриття ЧАЕС і створення нових безпечних енерґетичних потужностей.

Володимир Дудич, який представляє інтереси української громади в сенаті стейту Іллиной, оголосив резолюцію, прийняту законодавчим органом. В ній висловлено співчуття всім потерпілим від радіяції і висловлено сподівання, що ЧАЕС, яка спроможна спричинити людству ще більших страждань, врештірешт припинить своє існування.

Учасникам народного віча надіслали свої послання губернатор стейту Іллиной та посадник Чикаґо; їх проголосили Пет Михалска і Волтер Гендельсон.

З короткими промовами звернулись до присутніх на площі представники польської та білоруської громад Едвард Москаль та Віра Ромук.

До слова запрошено інж. Ореста Гриневича, впродовж 29 років він займається проєктуванням атомних електростанцій. Це визнаний знавець своєї справи і тому цілком закономірно, що його оцінка подій, які сталися в Чорнобилі, зацікавила присутніх на вічі.

О. Гриневич визнав, що проєкт, за яким було споруджено ЧАЕС, не забезпечував роботи важливого нуклеарного об'єкту. Важко контролювався процес, який відбувався в реакторі, приміщення, в якому він знаходився, не виключало можливості витоку радіяції. Коли на одній з американських АЕС сталася катастрофа, то в повітря потрапило всього 15 кюрі, а в Чорнобилі ця цифра була 180 млн. кюрі.

— Чи знали про все це науковці, чи передбачали можлву катастрофу? — на це питання промовець висловився позитивно, пославшись зокрема на Сидорова — одного з керівників Московського ядерного інституту ім. Курчатова. Ще в грудні 1983 року він звернувся з листом до совєтського уряду, в якому не тільки попереджав про можливу аварію на Чорнобильській АЕС, але і пропонував заходи, які необхідно було вжити аби не допустити біди. Однак до вченого не прислухалися і це привело до важких наслідків.

Інж. Данило Григорчук, який є директором українського медико-екологічного інституту при Іллинойському університеті, виступаючи на вічі, сказав :

— Наш науковий заклад працює в тісному контакті з колеґами з України над вирішенням проблем, які виникли після вибуху в Чорнобилі. Наведу лише один приклад. Міністер охорони здоров'я України звернувся до нас з проханням взяти участь у визначенні заходів, спрямованих на допомогу дітям, які хворіють на рака щитовидної залози. Ми об'єднали свої зусилля з Київським інститутом ендокринології та американським інститутом рака і сподіваємося виробити конкретні пропозиції.

Далі Д. Григорчук відзначив, що люди, які брали участь у ліквідації катастрофи, вдихали різні нукліди і в тому числі плутоній, який веде до пістряка легенів. Вони вимагають особливої уваги з боку медичних працівників.

До слова запрошено Христину Канафоцьку, асистента професора фармацевтичної практики при університеті. Вона зазначила, що в Україні відчувається брак ліків та діягностичної апаратури, вкрай необхідних для тих, хто постраждав від згубної дії нуклідів. До 10-річчя сумної події З'єднані Стейти Америки надіслали до лікувальних установ України медичні препарати та обладнання. Ця допомога надана Урядом Америки, компаніями та окремими особами. Між Америкою і Україною укладено договір про створення інтернаціонального центру нуклідної безпеки, на що ЗСА обіцяють виділити три мільйони долярів.

Варто зауважити, що всі науковці, які виступили на народному вічі, це — люди українського походження, вихідці із західньої України.

До присутніх звернувся генеральний консул України в Чикаґо Віктор Кирик, який зачитав звернення Президента України Л. Кучми у зв'язку з 10 річницею чорнобильської катастрофи. Послання глави держави присутні вислухали з великою увагою.

Із свого боку керівник дипломатичної установи висловив діяспорі подяку за допомогу, яу вона подає тим, хто постраждав від катастрофи в Чорнобилі.

А потім виступив добре знаний чикаґській громаді заслужений артист України, актор Львівського Театру ім. М. Заньковецької Максимчук, який майстерно прочитав вірш Симоненка, присвячений українському народові.

Догорали свічки, в їх мерехтливому світлі можна було побачити обличчя краян, які на завершення віча з піднесенням виконали національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Анатолій Гороховський

Виставка О. Заливахи у Національному Музеї у Львові

Дня 28-го березня ц.р. відбулося відкриття виставки художника Опанаса Заливахи, одного із великих сучасних українських майстрів палітри.

Годиться хоч у декількох реченнях згадати про життєвий шлях цього мистця. Народився Опанас Заливаха у с. Гусинці Харківської области у 1925 році. Маючи п'ять років у 1930 році сім'я переїхала до родичів у Росію. Навчання у художніх школах у Благовіщенську та Іркутську. 1946 року вступає до Ленінградської академії мистецтв. З другого курсу виключений за поведінку „недостойну радянського студента". З 1955 року поновлений студентом другого курсу Ленінградського художнього інституту ім. Рєпіна. У 1960 році закінчив навчання в Ленінграді. Виїзд на працю до Тюмені. У 1962 році переїздить до Івано-Франківського. 27-го серпня 1965 року арештований, звинувачений у антисовєтській націоналістичній аґітації та пропаганді. Після суду направлений у мордовські концтабори. Повертається у 1970 році до Івано-Франківського. У 1988 році перша особиста виставка у Музеї етнографії та художнього промислу АН України у Львові. 1989 року перший лавреат літературно-мистецької нагороди (громадської) ім. В. Стуса. У 1995 році присвоєння державної премії України ім. Т. Шевченка.

Великі чотири кімнати Національного Музею наповнилися картинами О. Заливахи. Картини різного періоду, стилів і форми. О. Заливаха (часом його звуть Панасом і він часто підписує свої праці ініціялами П.З.), зачарував відвідувачів виставки своїми оригінальними, незвичайними композиціями, їхньою формою та сюжетом. У його картинах монументалізм, щось суттєво українське, національне. Тут висловлений біль особисто пережитого та переживання за горе свого народу горе, яке він так майстерно описує фарбою на полотнах. Він майстер кольору та поет сюжету, а при тому ефективною мовою сучасного мистецтва, яке одначе він черпає із скарбниці та традиції народної творчости. На мене виставка зробили глибоке враження. Думаю, що не один народ був би гордий за такого формату мистця.

Я не маю потрібного знання, щоб могти критично аналізувати його мистецьку, філософську, монументальну творчість і з'ясувати її значення для української культури. Можу тільки щиро кликнути: хай живе таке українське мистецтво!

На відкритті виставки зібралося багато людей. Д-р Василь Откович, директор Національного Музею, привітав маестра Заливаху з його виставкою і заслуженим успіхом. Богдан Горинь та Іван Гель говорили про спільне знайомство та спільне перебування з художником у мордовських концтаборах та мистецьку діяльність у тому періоді О. Заливахи. Вони у суперлятивах висловлювалися про нього, як мистця, людину, патріота та великого друга, який по-лицарськи умів переносити усі життєві труднощі та бути надхненням для інших.

Мистецтвознавець Богдан Горинь на підставі свого знайомства та спільних переживань з мистцем написав книжечку „Опанас Заливаха — вибір шляху". (Видання Секретаріяту Республіканської Партії, Київ,1995р., накладом 5,000 примірників). На цьому вечорі від Львівської Академії Мистецтва шановного маестра вітав художник, професор Академії Любомир Медвідь, а від Львівського обласного культурного відділення його голова Зиновій Мазурик та інші.

На кінець запрошено до слова маестра Заливаху, який у зворушливий спосіб подякував присутнім за щирі слова, подарунки, квіти, доброзичливість та Національному Музеєві за влаштування виставки. Сказав, що він чується посеред друзів, що Львів такий йому рідний, як Івано-Франківське. В усьому, що сказав мистець промінювала його скромність та великий патріотизм.

Після цієї офіційної частини відбулося прийняття, на якому багато художників та взагалі людей, які у різні способи зв'язані з культурною діяльністю і не тільки Львова, могли заспівати маестрові „Многая літа" та побажати здоров'я та дальших творчих успіхів для збагачення української культури.

У відкритті виставки взяв участь струнний квартет Фонду духовного відродження ім. Андрея Шептицького у складі: Ореста Когут-Ванькович, скрипка, Мар'ян Андрусів, скрипка, Богдан Гупаловський, віоля, Тамара Дем'янчук, віольончеля. Виступ квартету створив відповідну атмосферу та збагатив цей вечір художника О. Заливахи.

Володимир Луців

Спогад про Чорнобиль — концерт Лівонської оркестри

Дивлячись на програму цього концерту, треба ствердити, що це був унікальний концерт, бо в його музичне полотно вміло був вплетений спогад про трагедію України внаслідок Чорнобильської катастрофи. Згода міста Лівонії, Миш., відзначити своєю оркестрою цю сумну річницю є без сумніву великою заслугою музичного директора і дириґента цієї оркестри, українця Володимира Щесюка.

Вщерть виповнена заля мешканцями міста та численною українською публікою Дітройту була приємно вражена виступом мейора цього міста, який в теплих словах висловив співчуття українському народові. Надзвичайно поучаючим був короткий і змістовний виступ д-р Юрія Фіґача, який, характеризуючи короткотривалі та довготривалі діяння хемічних первнів, випущених у повітря в часі вибуху, доказав, що трагічні масові захворювання дітей і старших щойно починаються. Теза д-ра Фіґача заперечувала вже на підставі існуючих статистик погляд тих чужинецьких учених, які не хочуть признати ці шкідливі наслідки для України.

Музична частина концерту почалася „Елегією для струнних інструментів" Кристофера Тю, присутнього на концерті, якого слухачі викликали на сцену. Ця композиція ідеально надавалася до відзначення цієї сумної події. Дириґентові В. Щесюкові належиться признання за цей вибір. Беручи однак під увагу, що велика частина авдиторії — це місцеве населення, яке від концерту своєї оркестри бажає також розради, три дальші композиції американських композиторів запевнили вдоволення публіки. Дириґент виявив при тому повне володіння оркестрою, видобуваючи притаманний першій композиції поважний настрій та розривковий дальших композицій.

Друга частина концерту складалася з ряду оперних арій з популярних опер, в яких брали участь солісти, оркестра та хор Скулкрафт коледжу, відомий нашій громаді з виступу в ораторії „Рука Івана Дамаскина" Андрія Гнатишина, яку ми почули в 1989 році. І так з опери „Ля Травіята" почули ми прелюдію до першого акту у виконанні оркестри. З цієї самої опери — „Бріндізі" у виконанні солістки Лінди Берґ, ліричне сопрано, і тенора Карла Шмідта. Обоє солістів дуже добре вив'язалися із свого завдання. Ця сама солістка разом з баритоном Дейвисом Ґлофом виступила ще раз в дуеті „Пура сіноме анджельо", даючи знову доказ свого милого та ніжного голосу. Д. Ґлоф був також рівнорядним партнером. І лише їх співацька рутина дозволила їм бездоганно відспівати цей дует.

З опери „Дон Карльос" ми почули арію „О, дон фаталє" у виконанні Христини Липецької і дует „О мійо Родріґо" в виконанні К. Шмідта та Дейвиса Ґлофа. З „Іль Троваторе" — „Анвіл корус" (де музиканти б'ють молотком в ковадло) у виконанні оркестри та арію Азучени у виконанні Христини Липецької. Закінчено тріюмфальним маршем з „Аїди".

Для української публіки великою приємністю був виступ Х. Липецької, яка своїм інтриґуючим (меццо-сопрано), гнучким, драматичним голосом вміло виявила кольоритність кожної арії.

Концерт відбувся 4-го травня 1996 року.

Володимир Баран

